

**Παρουσίαση των ρυθμίσεων του ν. 4547/2018,
σχετικά με τους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης**

I. Εισαγωγή

1. Στις 12 Ιουνίου 2018 δημοσιεύθηκε ο ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α΄ 102) με τίτλο «Αναδιοργάνωση των δομών υποστήριξης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις». Στο κεφάλαιο Α΄ του πέμπτου μέρους του εν λόγω νόμου¹ και δη στα άρθρα 88 και 89 περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις που αφορούν τους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης και τα κέντρα διά βίου μάθησης. Παρακάτω ακολουθεί παρουσίαση αυτών των ρυθμίσεων και η διαμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου, μετά τις αλλαγές που επέφεραν αυτές.

II. Τροποποιήσεις που επιφέρει το άρθρο 88

2. Καταρχάς, με το άρθρο 88 του ν. 4547/2018 («Ρυθμίσεις για ζητήματα αδειοδότησης φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης») τροποποιούνται διατάξεις της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ΄ του ν. 4093/2012, σχετικά με τις **κτιριολογικές προϋποθέσεις** για την αδειοδότηση φορέων τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, λόγω των μεταρρυθμίσεων που μεσολάβησαν στην πολεοδομική νομοθεσία, ενώ διευκολύνεται η πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, με την πρόβλεψη δυνατότητας πρόσβασής τους τουλάχιστον σε μια μονάδα ανά περιφέρεια (και όχι ανά την επικράτεια, όπως ίσχυε) [βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 3-4**]. Συγχρόνως δίδεται **προθεσμία** τόσο στους φορείς που αδειοδοτήθηκαν κατά τα έτη 2017-2018 όσο και σε εκείνους που υπέβαλαν αιτήσεις

¹ Παρακάτω, όπου δεν αναφέρεται αριθμός νόμου νοείται ο ν. 4547/2018.

επικαιροποίησης της άδειάς τους έως την 31.05.2018, προκειμένου να υποβάλουν **έως την 31.10.2018** τα νέα απαιτούμενα δικαιολογητικά [βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 5**].

3. Ειδικότερα, με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4547/2018 τροποποιούνται οι περ. 8 και 10 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ' του ν. 4093/2012. Έτσι, **η περ. 8 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ' του ν. 4093/2012** διαμορφώνεται ως εξής (υπογραμμισμένες είναι οι προσθήκες και αλλαγές που επήλθαν με το ν. 4547/2018, με **bold** επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):

«**Για την κτιριολογική υποδομή** των ιδιωτικών σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, των Κολλεγίων, των ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), **των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο** ανά κτιριολογική μονάδα (αυτοτελές κτήριο ή όροφος σε πολυώροφο κτήριο), απαιτείται:

α) οικοδομική άδεια, που έχει θεωρηθεί για σύνδεση με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας ή τα οριζόμενα στις παραγράφους 6, 7 και 8 του άρθρου 107 του ν. 4495/2017 (Α' 167)², χρήσης εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού³.

² Οι παρ. 6, 7 και 8 του ν. 4495/2017 ορίζουν τα εξής:

«6. Για κάθε είδους διοικητική άδεια, για την οποία απαιτείται η προσκόμιση αντιγράφου της οικοδομικής άδειας, αντί του αντιγράφου της άδειας μπορεί να προσκομιστεί από το πληροφοριακό σύστημα βεβαίωση περαίωσης ή βεβαίωση εξόφλησης ποσοστού τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού ποσού προστίμου αυθαιρέτου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, συνοδευόμενη από τεχνική έκθεση για τη νομιμότητα των κατασκευών. Η υπαγωγή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης στις διατάξεις των νόμων 3775/2009 (Α' 122), 3843/2010 (Α' 62), 4014/2011, 4178/2013 και του παρόντος δεν συνεπάγεται απαλλαγή αυτών των κατασκευών από άλλες προβλεπόμενες ή απαιτούμενες εγκρίσεις, όρους και προδιαγραφές που αφορούν τη λειτουργία της συγκεκριμένης χρήσης.

7. α) Για χώρους που έχουν διατηρηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 6 του ν. 3843/2010, όπου απαιτείται, προσκομίζεται αντίγραφο της αίτησης, στην οποία βεβαιώνεται η περαίωση της διαδικασίας διατήρησης του χώρου, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010.

β) Για κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις των άρθρων 24 του ν. 4014/2011, 8 του ν. 4178/ 2013 και στις διατάξεις του παρόντος προσκομίζεται από το πληροφοριακό σύστημα η βεβαίωση περαίωσης της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 της 41498/26.9.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β' 2167) ή η βεβαίωση για την εξόφληση ποσοστού 30% του συνολικού ποσού προστίμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

β) επαρκής και ομοιόμορφος τεχνητός φωτισμός και εξαερισμός στις περιπτώσεις υπόγειων χώρων που χρησιμοποιούνται για βοηθητικοί χώροι, καθώς και χώροι εργαστηρίων και βιβλιοθηκών,

γ) ελάχιστο εμβαδόν αίθουσας διδασκαλίας δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα και ενάμιση (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο στις αίθουσες διδασκαλίας,

δ) δύο (2) τετραγωνικά μέτρα ανά εκπαιδευόμενο στους αύλειους χώρους ή χώρους εκτόνωσης. Στον αύλειο χώρο συνυπολογίζονται τα υπόστεγα και οι ανοιχτοί διάδρομοι,

ε) πυροπροστασία για χρήση εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

στ) δυνατότητα πρόσβασης σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τουλάχιστον σε μία κτιριολογική μονάδα (κτήριο ή όροφο) ανά περιφέρεια,

ζ) στα νηπιαγωγεία που έχουν δυναμικότητα έως εξήντα (60) νήπια και στα συστεγαζόμενα νηπιαγωγεία εντός παιδικών σταθμών του ιδίου ιδιοκτήτη, δεν έχουν εφαρμογή τα στοιχεία α', ε' και στ' της παρούσας. Το κτίριο στο οποίο στεγάζονται πρέπει να διαθέτει ισχύουσα οικοδομική άδεια και την πυροπροστασία όπως αυτή ρυθμίζεται από τις σχετικές διατάξεις. Τα συστεγαζόμενα νηπιαγωγεία εντός παιδικών σταθμών του ιδίου ιδιοκτήτη, μπορούν να έχουν κοινή αίθουσα πολλαπλών χρήσεων αρκεί αυτή να μην χρησιμοποιείται ταυτόχρονα εντός του ωραρίου λειτουργίας τους από τις διαφορετικές ηλικιακές ομάδες αλλά ξεχωριστά και αποκλειστικά από κάθε μία ηλικιακή ομάδα,

η) βεβαίωση χώρου κύριας χρήσης από ιδιώτη μηχανικό, με επισυναπτόμενα σχέδια αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης.

8. Η απαιτούμενη βεβαίωση χώρου κύριας χρήσης χορηγείται από ιδιώτη μηχανικό. Απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης ότι η νέα χρήση δεν απαγορεύεται από ειδικότερες διατάξεις που ισχύουν για το συγκεκριμένο ακίνητο ή την περιοχή του ακινήτου».

³ Το στοιχείο α' πριν την ως άνω αντικατάστασή του προέβλεπε: «το κτίριο να έχει ισχύουσα πολεοδομική άδεια χρήσης εκπαιδευτηρίου».

Στην παρούσα ρύθμιση εντάσσονται και τα Κέντρα Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα, τα Φροντιστήρια και τα Κέντρα Ξένων Γλωσσών τα οποία δεν υπάγονται στην περίπτωση 10 της παρούσας υποπαραγράφου».

4. Περαιτέρω, η περ. 10 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ΄ του ν. 4093/2012 διαμορφώνεται ως εξής (υπογραμμισμένες είναι οι προσθήκες και αλλαγές που επήλθαν με το ν. 4547/2018, με **bold** επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):

«Για την κτιριολογική υποδομή του Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα, των Φροντιστηρίων και των Κέντρων Ξένων Γλωσσών απαιτείται ανά κτιριολογική μονάδα (αυτοτελές κτήριο ή όροφος σε πολυώροφο κτήριο):

α) οικοδομική άδεια, που έχει θεωρηθεί για σύνδεση με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας ή τα οριζόμενα στις παραγράφους 6, 7 και 8 του άρθρου 107 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167)^{4,5},

β) πιστοποιητικό πυροπροστασίας σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

γ) ο συνολικός αριθμός εκπαιδευομένων ανά ώρα να μην υπερβαίνει την αναλογία ενός ατόμου ανά «δύο και μισό (2 1/2) τετραγωνικά μέτρα» στο συνολικό εμβαδόν του φορέα και τον αριθμό των εβδομήντα πέντε (75) εκπαιδευόμενων,

δ) ενάμισι (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο στις αίθουσες διδασκαλίας,

ε) επαρκής και άμεσος φυσικός φωτισμός και αερισμός,

στ) ένα (1) WC ανά τριάντα (30) εκπαιδευόμενους,

ζ) ελάχιστο εμβαδό αίθουσας διδασκαλίας δώδεκα (12) τετραγωνικά μέτρα και

η) βεβαίωση δύο μηχανικών περί της στατικής επάρκειας του κτηρίου ως προς το μέγιστο προβλεπόμενο πληθυσμό,

θ) βεβαίωση χώρου κύριας χρήσης από ιδιώτη μηχανικό, με επισυναπτόμενα σχέδια αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης».

⁴ Βλ. ανωτέρω, υποσημ. 2.

⁵ Το στοιχείο α΄ πριν την ως άνω αντικατάστασή του όριζε: «ισχύουσα οικοδομική άδεια».

5. Εξάλλου, με την παρ. 2 του άρθρου 88 του ν. 4547/2018 ορίζεται ότι: «Οι φορείς που αδειοδοτήθηκαν κατά τη διάρκεια των ετών 2017 και 2018 ή υπέβαλλαν αίτηση επικαιροποίησης της άδειάς τους με τη διαδικασία της αναγγελίας μέχρι 31 Μαΐου 2018, σύμφωνα με τις περιπτώσεις 8 και 10 της υποπαραγράφου Θ.3 της παραγράφου Θ΄ του ν. 4093/2012, υποβάλλουν υποχρεωτικά έως 31 Οκτωβρίου 2018 τα δικαιολογητικά της παραγράφου 1».

III. Τροποποιήσεις που επιφέρει το άρθρο 89...

6. Με το άρθρο 89 του ν. 4547/2018 («Ρυθμίσεις για τους φορείς της μη τυπικής εκπαίδευσης») επέρχονται σημαντικές τροποποιήσεις των διατάξεων της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ΄ του ν. 4093/2012 [«Άδεια ιδιωτικού σχολείου πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κολλεγίου, φροντιστηρίου και κέντρου ξένων γλωσσών, ιδιωτικού ινστιτούτου επαγγελματικής κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), κέντρου διά βίου μάθησης επιπέδου ένα και κέντρου διά βίου μάθησης επιπέδου δύο», βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 7-9**], του άρθρου 2 του ν. 3879/2010 («Ανάπτυξη της Δια Βίου Μάθησης και λοιπές διατάξεις», βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 10**) και του ν. 4186/2013 («Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις», βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 11-12**).

...στο ν. 4093/2012

7. Πιο συγκεκριμένα, με την περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 τροποποιείται η υποπερ. α΄ της περ. 2 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ΄ του ν. 4093/2012, η οποία διαμορφώνεται ως εξής (υπογραμμισμένες είναι οι προσθήκες και αλλαγές που επήλθαν με το ν. 4547/2018, με **bold** επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):

«α) Άδεια Κέντρου Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με απόφαση του Γενικού/Τομεακού Γραμματέα Νέας Γενιάς

και Διά Βίου Μάθησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατ' αναλογία προς τα οριζόμενα στην περίπτωση 13 της παρούσας.

Άδεια Φροντιστηρίου και Κέντρου Ξένων Γλωσσών χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)⁶».

8. Σύμφωνα δε με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018: **«Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου 2018. Εκκρεμείς αιτήσεις αδειοδότησης, τροποποίησης και επικαιροποίησης Κ.Δ.Β.Μ. διεκπεραιώνονται μέχρι τις 31 Αυγούστου 2018 από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. Εκκρεμείς δίκες, διοικητικές προσφυγές που αφορούν πράξεις ή αποφάσεις του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και αφορούν την αδειοδότηση ή τη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ., καθώς και ένδικα βοηθήματα και διοικητικές προσφυγές που θα κατατεθούν κατά πράξεων ή αποφάσεων του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., που θα σχετίζονται με την αδειοδότηση και τη λειτουργία των Κ.Δ.Β.Μ., διεκπεραιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.»**.
9. Με τις παραπάνω ρυθμίσεις η αρμοδιότητα αδειοδότησης των φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης μεταφέρεται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και **δη στον Γενικό Γραμματέα Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης, αρχής γενομένης από την 1.9.2018**, «με απώτερο σκοπό την εφαρμογή μιας ενιαίας [...] πολιτικής στην αδειοδότηση και εποπτεία των φορέων της μη τυπικής εκπαίδευσης» (όπως επί λέξει αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου).

⁶ Η υποπερ. α' πριν την ως άνω αντικατάστασή της προέβλεπε: «Άδεια Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο, Φροντιστηρίου και Κέντρου Ξένων Γλωσσών χορηγείται σε φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)».

...στο ν. 3879/2010

10. Επιπρόσθετα, με την παρ. 2 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 αλλάζει εν μέρει το άρθρο 2 του ν. 3879/2010, με την αντικατάσταση κάποιων από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό και με την προσθήκη ορισμένων νέων. Έτσι, τροποποιούνται **οι παρ. 7, 9 και 10 του άρθρου 2 του ν. 3879/2010**, οι οποίες διαμορφώνονται ως ακολούθως, ενώ προστίθενται και οι παρ. 19 έως 23 στο ίδιο άρθρο (*υπογραμμισμένες είναι οι προσθήκες και αλλαγές που επήλθαν με το ν. 4547/2018*):

«7. “Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση”: Η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης ή μη τυπικής εκπαίδευσης ή από επαγγελματική εμπειρία με στόχο την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη».

«9. “Δια βίου συμβουλευτική σταδιοδρομία”:

Η επιστημονική βοήθεια, στήριξη και ενδυνάμωση που παρέχεται στα άτομα στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, έτσι ώστε να προσδιορίζουν και να επιτυγχάνουν τους προσωπικούς και τους επαγγελματικούς στόχους τους.

10. “Επαγγελματικός προσανατολισμός”: Το σύνολο των διαδικασιών ενημέρωσης, διερεύνησης και προετοιμασίας που πραγματοποιούνται κατά τρόπο οργανωμένο και συστηματικό από ειδικές υπηρεσίες και εξειδικευμένους επιστήμονες και στοχεύουν στο να βοηθήσουν τα ενδιαφερόμενα άτομα να πάρουν μόνα τους τις πιο κατάλληλες για αυτά αποφάσεις, σύμφωνα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και τις ικανότητές τους, όσον αφορά την εκπαιδευτική και επαγγελματική τους πορεία, την είσοδό τους στην ενεργό ζωή, την προσαρμογή τους σε αυτήν και τις πιθανές μεταγενέστερες αλλαγές της επαγγελματικής τους δραστηριότητας».

«19. “Επαγγελματική Συμβουλευτική”: Η καθοδήγηση και στήριξη του ατόμου στην προσπάθειά του να επιλέξει το επάγγελμα που του ταιριάζει ή να επιλύσει ψυχολογικά προβλήματα που συνδέονται με το επάγγελμα.

20. “Εξ αποστάσεως εκπαίδευση”: Η εκπαίδευση κατά την οποία οι εκπαιδευόμενοι μελετούν κατ' ιδίαν κατάλληλα διαμορφωμένο εκπαιδευτικό υλικό, έντυπο ή και οπτικοακουστικό ή και ψηφιακό, που συνοδεύεται από έναν πλήρη οδηγό μελέτης, ενώ υποστηρίζονται, καθοδηγούνται και αξιολογούνται από εκπαιδευτή σύμβουλο.

21. “Εξ αποστάσεως ηλεκτρονική εκπαίδευση”: Η εκπαίδευση η οποία λαμβάνει χώρα, σύγχρονα ή και ασύγχρονα, σε ειδικά διαμορφωμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα εκπαίδευσης, μέσω της οποίας οι εκπαιδευόμενοι μελετούν σε δικό τους χρόνο, τόπο και ρυθμό κατάλληλα διαμορφωμένο εκπαιδευτικό υλικό αναρτημένο στην πλατφόρμα, ενώ υποστηρίζονται, καθοδηγούνται και αξιολογούνται από εκπαιδευτή-σύμβουλο.

22. “Μικτή εξ αποστάσεως εκπαίδευση”: Η εκπαίδευση κατά την οποία συνδυάζεται η διά ζώσης με την εξ αποστάσεως ηλεκτρονική εκπαίδευση ή την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

23. “Πιστοποίηση Εκροών των Κ.Δ.Β.Μ.”: Η εφαρμογή Συστήματος Πιστοποίησης των αποφοίτων των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) Επιπέδου Ένα και Δύο, οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων».

...στο ν. 4186/2013

11. Επιπλέον, με την περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 4186/2013, η οποία διαμορφώνεται ως εξής (υπογραμμισμένες είναι οι προσθήκες και αλλαγές που επήλθαν με το ν. 4547/2018, με *bold* επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):

«Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης, καταρτίζονται οι **Κανονισμοί Λειτουργίας** των ανωτέρω φορέων, δημόσιων και **ιδιωτικών**⁷, με τους οποίους ρυθμίζονται θέματα όπως:

⁷ Οι φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης ορίζονται στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου και είναι οι εξής:

α) θέματα που αφορούν στην οργάνωση της σπουδαστικής ζωής, θέματα που αφορούν στον καθορισμό των διακοπών και αργιών, καθώς και κάθε θέμα που αφορά στη φοίτηση και στην πρακτική άσκηση ή μαθητεία τους, στα πειθαρχικά παραπτώματα και στις ποινές που επιβάλλονται στους σπουδαστές, καθώς και στα αρμόδια όργανα και στη διαδικασία για την επιβολή τους,

β) τα αρμόδια όργανα, οι διαδικασίες και τα κριτήρια για τη διασφάλιση της ποιότητας στη Δια Βίου Μάθηση,

γ) τη διαφάνεια όλων των διοικητικών και διδακτικών διαδικασιών και αποφάσεων, που ακολουθούνται,

δ) τις διαδικασίες αυτοαξιολόγησης, επανααξιολόγησης των δομών και αξιολόγησης των σπουδαστών, καθώς και τη διαμορφωτική αξιολόγηση - έρευνες αλλά και την εξωτερική αξιολόγηση,

ε) τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις των εκπαιδευτών ιδιωτικών φορέων, καθώς και τη διαδικασία αξιολόγησης τους,

στ) τα θέματα υπηρεσιακής και πειθαρχικής κατάστασης του προσωπικού των ιδιωτικών φορέων, τη διαδικασία έκδοσης των τίτλων κατάρτισης των ιδιωτικών φορέων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που έχει σχέση με την οργάνωση και λειτουργία,

ζ) τη διαδικασία και τον τρόπο εγγραφών και μετεγγραφών και την έναρξη και λήξη του εκπαιδευτικού έτους.

η) τα υπηρεσιακά έντυπα που οφείλουν να τηρούν οι ιδιωτικοί φορείς,

θ) τα λοιπά θέματα λεπτομερειακού χαρακτήρα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων φορέων.

α) η Σχολή Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ.) η οποία παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της υποχρεωτικής τυπικής εκπαίδευσης,

β) το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), το οποίο παρέχει αρχική επαγγελματική κατάρτιση στους απόφοιτους της τυπικής μη υποχρεωτικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Γ.Ε.Λ. και ΕΠΑ.Λ., καθώς και των Σ.Ε.Κ.,

γ) το Κέντρο Δια Βίου Μάθησης το οποίο παρέχει συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, γενική εκπαίδευση ενηλίκων, επαγγελματικό προσανατολισμό και δια βίου συμβουλευτική και

δ) το Κολλέγιο, το οποίο παρέχει μη τυπική εκπαίδευση, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου Θ' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012, στους αποφοίτους της τυπικής μη υποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ι) Τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας ξενόγλωσσων τμημάτων,

ια) τα θέματα που αφορούν το θεωρητικό και εργαστηριακό μέρος των παρεχόμενων προγραμμάτων, καθώς και την πρακτική άσκηση ή και τη μαθητεία,

ιβ) τα θέματα οργάνωσης, λειτουργίας και στελέχωσης των τμημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης των φορέων, τα προσόντα του εκπαιδευτικού προσωπικού, τα θέματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού, τα θέματα συγκρότησης βιβλιοθηκών και άλλων εποπτικών μέσων εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα ζητήματα εποπτείας, καθώς και οποιοδήποτε άλλο σχετικό θέμα».

- 12.** Εν προκειμένω, **αυξάνονται τα ζητήματα που ρυθμίζονται με τους Κανονισμούς Λειτουργίας των φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης, ιδίως** όσον αφορά τα παρεχόμενα από αυτούς προγράμματα, την πρακτική άσκηση, καθώς και το προσωπικό τους. **Επισημαίνεται ότι παρέχεται ευρύτατη νομοθετική εξουσιοδότηση στον αρμόδιο υπουργό να ρυθμίσει κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης, πέραν των όσων ήδη προβλέπονται ρητά στο νόμο.**

IV. Νεοπαγείς διατάξεις που εισάγει το άρθρο 89 στο ν. 4186/2013

- 13.** Με τις περ. β' και δ' της παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 εισάγονται νέες ρυθμίσεις στο ν. 4186/2013, δηλ. για τα άρθρα 24Α (βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 14-15**), 26 και 26Α (βλ. κατωτέρω, **αρ. περ. 16-17**), αντίστοιχα.
- 14.** Ειδικότερα, με την περ. β' της παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 **προστίθεται άρθρο 24Α στο ν. 4186/2013 ως εξής (με bold επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):**

«Άρθρο 24Α

Κέντρα Διά Βίου Μάθησης

1. Τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Δύο αποτελούν φορείς παροχής υπηρεσιών στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης που παρέχουν σε ενήλικους:

α) συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση,

β) γενική εκπαίδευση ενηλίκων,

γ) επαγγελματικό προσανατολισμό,

δ) επαγγελματική συμβουλευτική, και μπορεί να ανήκουν στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Διακρίνονται σε επιπέδου Ένα και επιπέδου Δύο, με βάση την κτηριολογική τους υποδομή.

2. Τα πιστοποιημένα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που παρέχονται από τα Κ.Δ.Β.Μ. έχουν θεωρητικό και, όταν απαιτείται, εργαστηριακό μέρος και η διάρκειά τους πρέπει να προσδιορίζεται σε ώρες. Η πιστοποίηση των προγραμμάτων γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. Η Γ.Γ.Ν.Γ.Δ.Β.Μ. ασκεί την εποπτεία της εφαρμογής τους.

3. Η πρακτική άσκηση μπορεί να αποτελεί μέρος των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, η οποία προωθείται με ευθύνη των Κ.Δ.Β.Μ. και υλοποιείται εξ ολοκλήρου σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ή σε φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο κατάρτισης. Η πρακτική άσκηση μπορεί να αμείβεται από τον εργοδότη. Σε κάθε περίπτωση αποτελεί υποχρέωση η εκ μέρους του εργοδότη ασφάλιση των καταρτιζομένων για εργατικό ατύχημα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομικών ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την αμοιβή και τις ασφαλιστικές εισφορές στην πρακτική άσκηση.

4. Η επιτυχής παρακολούθηση ενός πιστοποιημένου προγράμματος οδηγεί στη χορήγηση των εξής βεβαιώσεων:

α) “Βεβαίωση Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης” για τους εκπαιδευόμενους, οι οποίοι παρακολούθησαν επιτυχώς πιστοποιημένο πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

β) “Βεβαίωση Επιμόρφωσης” για τους εκπαιδευόμενους, οι οποίοι παρακολούθησαν επιτυχώς πιστοποιημένο πρόγραμμα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων. Οι εκπαιδευόμενοι που αποκτούν βεβαίωση συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και βεβαίωση γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων μπορούν να συμμετάσχουν σε εξετάσεις πιστοποίησης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και εξετάσεις πιστοποίησης γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που διεξάγονται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., προκειμένου να τους χορηγηθεί “Βεβαίωση επάρκειας” σε περίπτωση επιτυχούς συμμετοχής.

5. α) **Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται το σύστημα πιστοποίησης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης των αποφοίτων των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.), οι οποίοι παρακολουθούν πιστοποιημένο πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Ειδικότερα στην απόφαση προβλέπονται:**

αα) οι όροι, οι προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά συμμετοχής στις εξετάσεις πιστοποίησης,

ββ) ο χρόνος διεξαγωγής και η διαδικασία των εξετάσεων,

γγ) η οργανωτική δομή των εξετάσεων,

δδ) ο τύπος των χορηγούμενων βεβαιώσεων,

εε) το ύψος και ο τρόπος καταβολής των εξεταστών πιστοποίησης,

στστ) οι επιμέρους αρμοδιότητες της Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. της παραγράφου 5 του άρθρου 25 για τη διενέργεια των εξετάσεων στις οποίες εμπίπτει μεταξύ άλλων και η εισήγησή της στο Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου και αφορούν την πιστοποίηση της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης των αποφοίτων Κ.Δ.Β.Μ.,

ζζ) η σύσταση οργάνων και επιτροπών πρόσκαιρου χαρακτήρα για την υποβοήθηση του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. στη διενέργεια των εξετάσεων, καθώς και ο

καθορισμός του ύψους, του τρόπου, της διαδικασίας αποζημίωσης των οργάνων αυτών και ο τρόπος λειτουργίας τους, και

η) **κάθε άλλο σχετικό με τα ανωτέρω ειδικότερο, τεχνικό ή λεπτομερειακού χαρακτήρα θέμα που αφορά τις εξετάσεις πιστοποίησης όσων έχουν παρακολουθήσει πιστοποιημένα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.** Η συγκρότηση των οργάνων και των επιτροπών πρόσκαιρου χαρακτήρα γίνεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., ύστερα από εισήγηση της Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ.

β) Με την απόφαση της προηγούμενης περίπτωσης καθορίζονται:

αα) το σύστημα πιστοποίησης των παρεχόμενων στα Κ.Δ.Β.Μ. προγραμμάτων Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στο οποίο περιλαμβάνονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία πιστοποίησης των προγραμμάτων, καθώς και το ύψος των ανταποδοτικών τελών για την πιστοποίησή τους,

ββ) οι αξιολογητές των προγραμμάτων που ορίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., καθώς και οι αρμοδιότητες, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία αποζημίωσής τους. Για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά επαγγελματικά περιγράμματα, εφόσον υπάρχουν, ή τα απαιτούμενα επαγγελματικά προσόντα.

γ) Με όμοια απόφαση καθορίζεται το σύστημα πιστοποίησης της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων των αποφοίτων των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.), οι οποίοι παρακολουθούν πιστοποιημένο πρόγραμμα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, και ανατίθεται στην Κ.Ε.Ε.Π.Ε.Κ. της παραγράφου 5 του άρθρου 25 η διενέργεια των εξετάσεων πιστοποίησης του παρόντος εδαφίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση α'.

δ) Με την ίδια απόφαση της περίπτωσης α' καθορίζονται το σύστημα πιστοποίησης των προγραμμάτων γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που παρέχονται στα Κ.Δ.Β.Μ., στο οποίο περιλαμβάνονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία πιστοποίησης των προγραμμάτων, καθώς και το ύψος των ανταποδοτικών τελών για την πιστοποίησή τους, οι αξιολογητές των προγραμμάτων που ορίζονται με

απόφαση του Δ.Σ. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., οι αρμοδιότητες, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία αποζημίωσής τους.

6. Από 1.1.2019 τα Κ.Δ.Β.Μ. υποχρεούνται να παρέχουν πιστοποιημένα προγράμματα. Μέχρι την ημερομηνία του προηγούμενου εδαφίου, τα Κ.Δ.Β.Μ. μπορούν να παρέχουν και μη πιστοποιημένα προγράμματα».

15. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, με την εισαγωγή της προαναφερθείσας διάταξης **αποσαφηνίζεται το ρυθμιστικό πλαίσιο των Κ.Δ.Β.Μ.**, «προκειμένου να εξασφαλιστεί η ποιοτική παροχή υπηρεσιών, στις οποίες περιλαμβάνεται και η παροχή πιστοποιημένων προγραμμάτων». **Η πιστοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. και η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης εποπτεύει την εφαρμογή τους.** Παράλληλα, παρέχεται πληθώρα εξουσιοδοτήσεων στον αρμόδιο υπουργό, ώστε να ρυθμίσει **εξαντλητικά** τα ζητήματα που αφορούν τον καθορισμό του συστήματος πιστοποίησης των αποφοίτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, αλλά και της γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων των Κ.Δ.Β.Μ. (εξετάσεις, βεβαιώσεις, ύψος ανταποδοτικών τελών κ.ά.).

16. Επίσης, με την περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 89 του ν. 4547/2018 **προστίθενται άρθρα 26 και 26Α στο ν. 4186/2013 ως εξής (με bold επισήμανση τα κρισιμότερα σημεία):**

«Άρθρο 26

Διαδικασία ελέγχων και επιβολής κυρώσεων στους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης (Κολλέγια, Ι.Ε.Κ., Κ.Δ.Β.Μ.)

1. Για κάθε παράβαση της νομοθεσίας για την αδειοδότηση, την οργάνωση και τη λειτουργία των φορέων μη τυπικής εκπαίδευσης, επιβάλλεται στους φορείς που αδειοδοτούνται ως Κολλέγια, Ι.Ε.Κ. και Κ.Δ.Β.Μ. Ένα και Δύο, ύστερα από προηγούμενη πρόσκλησή τους για υποβολή των απόψεών τους, διοικητική κύρωση με αιτιολογημένη απόφαση του Γενικού/Τομεακού Γραμματέα Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης, ύστερα από εισήγηση του προϊσταμένου της αρμόδιας υπηρεσίας.

2. Οι υπηρεσίες της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης αποτελούν τους φορείς ελέγχου των ανωτέρω φορέων. Οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης που διεξάγουν ελέγχους οφείλουν να επιδεικνύουν στον ελεγχόμενο τα νομιμοποιητικά έγγραφα, όπως την εντολή ελέγχου, καθώς και τα έγγραφα ταυτοποίησής τους, όπως το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας. Οι ελεγχόμενοι υποχρεούνται:

- α) να δέχονται τον έλεγχο στο χώρο επαγγελματικής δραστηριότητας, καθώς και στο χώρο που τηρούνται έγγραφα, παραστατικά και στοιχεία,
- β) να εφοδιάζουν τους ελεγκτές με τα ζητούμενα κάθε φορά αληθή στοιχεία.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων για τον Κανονισμό Λειτουργίας της παραγράφου 3 του άρθρου 17⁸ εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των ελεγκτικών οργάνων, δίνονται οι κατευθυντήριες γραμμές για την άσκηση των ελέγχων, καθορίζεται η ειδικότερη διαδικασία επιβολής των κυρώσεων του άρθρου 25Α [σ.σ. μάλλον εννοείται το άρθρο 26Α] και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης και καθορίζονται τα υποδείγματα των εντύπων, εκθέσεων και εγγράφων που χρησιμοποιούνται στον έλεγχο.

4. Στις περιπτώσεις ελέγχων, το ελεγκτικό όργανο που βεβαιώνει την παράβαση συντάσσει Έκθεση Ελέγχου στην οποία αναγράφονται:

- α) τα στοιχεία της ταυτότητας του παραβάτη,
- β) ο χρόνος και ο τόπος τέλεσης της παράβασης και
- γ) η συνοπτική περιγραφή της παράβασης.

Η Έκθεση Ελέγχου υπογράφεται από το όργανο που βεβαιώνει την παράβαση και τον παραβάτη. Αν ο τελευταίος αρνείται να υπογράψει, γίνεται σχετική μνεία από το ελεγκτικό όργανο. Σε κάθε περίπτωση η Έκθεση Ελέγχου κατατίθεται στην αρμόδια υπηρεσία της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης από το ελεγκτικό όργανο. Αν προβλέπεται ως κύρωση η ανάκληση άδειας, υποβάλλεται αναλυτική Έκθεση Ελέγχου.

⁸ Βλ. ανωτέρω, αρ. περ. 11.

5. Η Έκθεση Ελέγχου κοινοποιείται αμελλητί και σε αυτόν που τον αφορά, με την επισήμανση ότι έχει δικαίωμα να υποβάλλει έγγραφο υπόμνημα με τις απόψεις του, σε προθεσμία πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω Έκθεσης Ελέγχου. Η κύρωση επιβάλλεται με αιτιολογημένη απόφαση του Γενικού/Τομεακού Γραμματέα Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης που εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την υποβολή των απόψεων ή την άπρακτη πάροδο της προβλεπόμενης προθεσμίας των πέντε (5) ημερών και κοινοποιείται με απόδειξη στον παραβάτη.

6. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο δεν θίγουν άλλες κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 26Α

Παραβάσεις και Κυρώσεις στους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης

1. Οι προβλεπόμενες παραβάσεις με τις κυρώσεις τους είναι οι εξής:

ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
	ΠΡΟΣΤΙΜΟ (ποσό σε €)	ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΚΟΛΛΕΓΙΟ, Ι.Ε.Κ., Κ.Δ.Β.Μ.)
	ΚΟΛΛΕΓΙΟ Ι.Ε.Κ. Κ.Δ.Β.Μ.	
Παροχή υπηρεσιών, ανάλογων των παρεχόμενων από τους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης, χωρίς σχετική άδεια	50.000 €	Διακοπή λειτουργίας με σφράγιση της εγκατάστασης και αφαίρεση όλων των σχετικών επιγραφών
Παροχή υπηρεσιών, ανάλογων των παρεχόμενων από τους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης ύστερα από ανάκληση άδειας σύμφωνα με το ν. 4093/2012	50.000 €	Διακοπή λειτουργίας με σφράγιση της εγκατάστασης και αφαίρεση όλων των σχετικών επιγραφών
Παράβαση εκ μέρους του φορέα των προϋποθέσεων χορήγησης της άδειας σύμφωνα με το ν. 4093/2012, εφόσον η παράβαση διαπιστώνεται κατά τη διαδικασία ελέγχου από την υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 26Α	30.000 €	Οριστική ανάκληση της άδειας
Παράβαση των προϋποθέσεων αδειοδότησης σύμφωνα με το ν.4093/2012 ύστερα από υποδείξεις της εποπτεύουσας αρχής κατά τη διαδικασία επικαιροποίησης ή τροποποίησης.		Οριστική ανάκληση της άδειας
Παράλειψη ορισμού και δήλωσης στην εποπτεύουσα αρχή του διευθυντή, του υποδιευθυντή και του λοιπού διοικητικού προσωπικού	2.000 €	Υποχρέωση ορισμού αμελλητί διευθυντή, υποδιευθυντή και λοιπού διοικητικού προσωπικού
Παραπλάνηση ή παραπληροφόρηση καταναλωτών σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες του φορέα.	3.000 €	Άμεση θεραπεία της παράβασης
Παροχή προγραμμάτων που δεν έχουν πιστοποιηθεί από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. (όπου αυτό απαιτείται)	5.000 € (αφορά αποκλειστικά τα Κ.Δ.Β.Μ. 1 και 2)	Άμεση διακοπή των προγραμμάτων (αφορά αποκλειστικά τα Κ.Δ.Β.Μ. 1 και 2)
Παροχή υπηρεσιών, εκχωρημένων σε άλλους τύπους φορέων εκπαίδευσης και κατάρτισης	5.000 €	Άμεση διακοπή της παροχής των εν λόγω υπηρεσιών
Υλοποίηση προγραμμάτων με όρους που αποκλίνουν από το πιστοποιημένο, από τον ΕΟΠΠΕΠ, πρόγραμμα	3.000 € (αφορά αποκλειστικά τα Κ.Δ.Β.Μ. 1 και 2)	Άμεση θεραπεία της παράβασης (αφορά αποκλειστικά τα Κ.Δ.Β.Μ. 1 και 2)
Μη τήρηση των προβλεπόμενων για τους φορείς αρχείων και εντύπων, καθώς και μη υποβολή στην εποπτεύουσα αρχή των προβλεπόμενων στοιχείων	1.000 €	Άμεση θεραπεία της παράβασης

Μη υποβολή στη Γ.Γ.Ν.Γ.Δ.Β.Μ. των προβλεπόμενων στοιχείων ή μη καταχώρηση των προβλεπόμενων στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα εποπτείας της Γ.Γ.Ν.Γ.Δ.Β.Μ.	3.000 €	Άμεση θεραπεία της παράβασης
Παράνομη χορήγηση κάθε είδους βεβαιώσεων σπουδών	10.000 €	Άμεση θεραπεία της παράβασης
Παρεμπόδιση άσκησης εποπτείας από την εποπτεύουσα αρχή	10.000 €	Αν επαναληφθεί η ίδια παράβαση, ανακαλείται η άδεια

2. Η διακοπή της λειτουργίας επέρχεται με τη σφράγιση της εγκατάστασης και την αφαίρεση όλων των σχετικών επιγραφών και πραγματοποιείται μετά την

αποστολή σχετικού αιτήματος του Γενικού/Τομεακού Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς προς τις κατά τόπο αρμόδιες αστυνομικές αρχές της περιοχής στην οποία λειτουργεί παράνομα ο φορέας.

3. Αν ο υπόχρεος, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτόν της σχετικής απόφασης, προβεί σε καταβολή του προστίμου και προσκομίσει αποδεικτικό καταβολής, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την καταβολή, στην αρμόδια υπηρεσία της Διεύθυνσης Διά Βίου Μάθησης, το ύψος του επιβληθέντος προστίμου μειώνεται στο ήμισυ. **Αν σε διάστημα ενός (1) έτους διαπιστωθεί ότι ο παραβάτης έχει υποπέσει στην ίδια παράβαση του νόμου το πρόστιμο διπλασιάζεται.**

4. Τα διοικητικά πρόστιμα εξοφλούνται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή διά ηλεκτρονικής διαδικασίας σε πληροφοριακό σύστημα, εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε., ν.δ. 356/1974, Α' 90) και αποδίδονται κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών ρυθμίζεται η διαδικασία ηλεκτρονικής καταβολής του προστίμου και κάθε άλλο σχετικό θέμα».

17. Με τις ανωτέρω διατάξεις εισάγεται για πρώτη φορά διαδικασία ελέγχων και **σύστημα κυρώσεων** στους φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης, για τις περιπτώσεις που παραβαίνουν τη νομοθεσία σχετικά με την αδειοδότηση, την οργάνωση και τη λειτουργία τους. Οι κυρώσεις αυτές εκκινούν από πρόστιμο 1.000 ευρώ και φτάνουν έως τη σφράγιση της εγκατάστασης, όπως και την οριστική ανάκληση της άδειας, αναλόγως της βαρύτητας της παράβασης. **Αναμένεται η έκδοση υπουργικής απόφασης που θα καθορίζει την ειδικότερη διαδικασία για την άσκηση των ελέγχων και την επιβολή των κυρώσεων.**

V. Καταργούμενες διατάξεις με το άρθρο 110

18. Δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4547/2018 («Καταργούμενες διατάξεις»), καταργούνται –όχι αναδρομικά, αλλά από την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου, δηλ. την 12.6.2018– το α' και β' εδάφιο της περ. 16

και το α' εδάφιο της υποπερ. γ' της περ. 2 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ' του ν. 4093/2012. Ο λόγος για τον οποίο καταργήθηκαν οι διατάξεις αυτές σχετίζεται με το ότι ρυθμίστηκαν εκ νέου με τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις-προσθήκες του ν. 4547/2018.

- 19. Τα καταργηθέντα α' και β' εδάφια της περ. 16 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ' του ν. 4093/2012** είναι τα εξής: «Κατά την υποβολή της αίτησης για τη χορήγηση ή τροποποίηση ή επικαιροποίηση της άδειας Κολλεγίου, Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.), Κέντρου Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο υποβάλλονται και τα προγράμματα σπουδών προς έγκριση. Η διαδικασία υποβολής και έγκρισης των προγραμμάτων σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων».
- 20.** Αντιθέτως, εξακολουθούν να ισχύουν τα λοιπά εδάφια της ως άνω διάταξης, που έχουν ως ακολούθως: «Στην άδεια Κολλεγίου και Ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ι.Ε.Κ.) προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών και τις ειδικότητες που λειτουργούν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και στην άδεια των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Δύο προσαρτάται Παράρτημα με τα προγράμματα σπουδών, με απόφαση του Προϊσταμένου του αρμόδιου Τμήματος ή της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η απόφαση αυτή τροποποιείται με την ίδια διαδικασία, ύστερα από αίτηση του φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης».
- 21. Το δε καταργηθέν α' εδάφιο της υποπερ. γ' της περ. 2 της υποπαρ. Θ.3 της παρ. Θ' του ν. 4093/2012** είναι το εξής: «Τα κέντρα δια βίου μάθησης είναι πάροχοι υπηρεσιών μη τυπικής εκπαίδευσης, γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής και διακρίνονται σε επιπέδου Ένα και επιπέδου Δύο, με βάση την κτηριολογική τους υποδομή».
- 22.** Εξακολουθεί όμως να ισχύει το β' εδάφιο της ως άνω διάταξης, που προβλέπει ότι: «Οι Επιχειρήσεις Προσωρινής Απασχόλησης και τα Ιδιωτικά Γραφεία Ευρέσεως Εργασίας που ασκούν νομίμως τις δραστηριότητες τους

σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού χωρίς να θίγονται από τις ρυθμίσεις του παρόντος».

23. Συμπερασματικά, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι πρόκειται να εκδοθούν υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες θα εξειδικευθούν έτι περαιτέρω όλα τα ανωτέρω ζητήματα, που θεσπίστηκαν με τις προαναφερθείσες διατάξεις του ν. 4547/2018. Αξίζει δε να επισημανθούν και πάλι οι ρητές προθεσμίες που τέθηκαν με το νόμο αυτόν:

- **Έως την 31.10.2018**, οι φορείς μη τυπικής εκπαίδευσης που αδειοδοτήθηκαν στα έτη 2017-2018 και όσοι υπέβαλαν αίτηση επικαιροποίησης της άδειάς τους έως την 31.5.2018, οφείλουν να καταθέσουν υποχρεωτικά –εφόσον δεν το έχουν πράξει ήδη– αφενός οικοδομική άδεια που έχει θεωρηθεί για σύνδεση με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας (ιδίως για τα Κ.Δ.Β.Μ. επιπέδου δύο απαιτείται ειδική άδεια χρήσης εκπαιδευτηρίου) και αφετέρου βεβαίωση χώρου κύριας χρήσης από ιδιώτη μηχανικό, με επισυναπτόμενα σχέδια αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης.
- **Από την 1.9.2018**, η αρμοδιότητα χορήγησης αδειών σε Κ.Δ.Β.Μ. μεταφέρεται στον Γενικό Γραμματέα Νέας Γενιάς και Διά Βίου Μάθησης, ενώ μέχρι τότε η αρμοδιότητα παραμένει στον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.
- **Από την 1.1.2019**, τα Κ.Δ.Β.Μ. υποχρεούνται να παρέχουν μόνο πιστοποιημένα προγράμματα.